

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

**SEKTÖREL DIŞ TİCARET ŞİRKETLERİ STATÜSÜNE İLİŞKİN TEBLİĞ
(İHRACAT: 2025/8)**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; şirketlerin ihracat amacıyla bir araya gelerek dünya pazarlarına yönlendirilmesini sağlamak üzere; ihracat, finansman, tedarik, nakliye, sigorta, gümrükleme konularında hizmet sağlayarak dış ticarette uzmanlaşmaları ve bu suretle daha etkin faaliyet göstermeleri amacıyla şirketlere sektörel dış ticaret şirketi statüsü verilmesi, söz konusu statünün geri alınması ile bu statüye ilişkin yetki ve sorumluluklara dair usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Tebliğ, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 124 üncü maddesinde belirtilen şirketler, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ile 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ticari ve/veya sınai faaliyette bulunan kooperatif ve birlikleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 22/12/1995 tarihli ve 95/7623 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat Rejimi Kararının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
 - b) Bağımsız Denetim Kuruluşu (BDK): Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarını,
 - c) Borsa: Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
 - ç) Destek Yönetim Sistemi (DYS): Mal ihracatına ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri ile Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Vergi Resim Harç İstisnası, Belgesiz İhracat Kredilerine ilişkin bileşenlerden oluşan Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemini,
 - d) Karar: Sektörel dış ticaret şirketlerine ilişkin kararı,
 - e) Statü: Sektörel dış ticaret şirketi statüsünü,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sektörel Dış Ticaret Şirketi Statüsüne İlişkin İşlemler

Başvuru esasları

MADDE 4- (1) Statü verilecek şirketlerin; aynı veya tamamlayıcı sektörlerde faaliyette bulunan, asgari beş şirketin bir araya gelmesiyle en az 5.000.000 (beş milyon) TL ödenmiş sermayeli anonim şirket olması gerekir. Ödenmiş sermaye tutarı her takvim yılı başında (TÜFE+Yİ-ÜFE)/2 oranında güncellenir. Ödenmiş sermaye şartı statünün verildiği tarih itibarıyla aranır ve müteakip yıllarda bu koşulu daha önce sağlayan şirketler için bu şart yeniden aranmaz.

(2) Şirketlerin her bir tüzel kişi ortağının, başvuru tarihinden en az iki yıl önce ticaret siciline kayıtlı olması gerekir.

(3) Sektörel dış ticaret şirketlerinin her bir tüzel kişi ortağının sermaye payı, toplam şirket sermayesinin %20'sinden fazla olamaz.

(4) Şirketlerin 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre hisse senetlerinin borsada işlem görmesi durumunda, Bakanlığın önceden izni ve görüşü alınması şartıyla üçüncü fıkrada belirtilen ortaklık payına ilişkin sınırlama uygulanmaz. Borsada işlem gören şirketler dışındaki diğer şirketlere ait payların/hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması gerekir.

(5) Statü almak için Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) başvuruda bulunan şirket ve ortaklarıyla ilgili olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde belirtilen, muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlenmediğini veya kullanılmadığını, başvuru sahibi şirketin veya ortakların bağlı bulundukları vergi dairesinden alınacak bir yazı ile belgelendirilmesi gerekir.

(6) Şirketlere, şirketin kurulması ve gelişmesinde yardımcı olmak amacıyla, ortaklık payları her bir madde için münferiden %20'yi aşmamak üzere, ortak olabilecekler şunlardır:

- a) Profesyonel yönetici olarak çalışmaları kaydıyla en az 10 yıl tecrübeye sahip gerçek kişiler.

b) Şirketlere ve ortaklarına mal, ekipman ve hizmet sağlayan şirketler.

(7) Statü verilecek şirketin gerçek ve/veya tüzel kişi ortakları, diğer tüzel kişi ortaklarının hâkim ortağı (%51 ve üzeri paya sahip) olamaz.

Statü başvurusu

MADDE 5- (1) Şirketlerin statü alabilmeleri için başvuru belgeleri ile birlikte DYS üzerinden Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) başvurmaları gerekir.

(2) Başvurularda eksik bilgi ve belgelerin bulunması ve/veya Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından ek bilgi ve belge talep edilmesi halinde, DYS üzerinden başvuru sahibi şirkete bildirimde bulunulur. İstenilen bilgi ve belgelerin bildirim tarihinden itibaren en geç bir ay içerisinde DYS üzerinden tamamlanması gerekir. Eksikliklerin bir ay içerisinde tamamlanmaması durumunda başvuru reddedilir.

(3) Bakanlık, statü başvurusunda bulunan şirketleri içerik, şekil ve bütünlük açısından inceler. Bakanlığın başvuru kapsamında sunulan belgeler ve amaca yönelik olarak yapılan ön incelemede şirkete ilişkin değerlendirdiği yetkinlikler şunlardır:

- a) Kurumsal kapasitesi ve bunu geliştirme potansiyeli.
- b) İhracat stratejisi ve politikaları.
- c) Bilgi sistemleri ve yönetimi.
- ç) Finansal performansı.
- d) Organizasyon ve kurumsal alt yapısı.

(4) Bakanlık değerlendirme sonucunda başvuruyu DYS üzerinden onaylayabilir, reddedebilir veya eksik görülen hususlara ilişkin geliştirme önerilerinde bulunabilir.

(5) Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda başvuruya ilişkin değerlendirmeleri yapabilmek ve geliştirme önerilerinde bulunmak amacıyla yerinde inceleme yapabilir.

Statünün onaylanması

MADDE 6- (1) Bakanlıkça yapılan inceleme sonucunda, uygun bulunan şirketlere statü verilir ve konuya ilişkin karar şirketlerin bilgileri ile birlikte Resmî Gazete'de yayımlanır.

Statünün sona ermesi

MADDE 7- (1) Şirketin statüsü, 12 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi saklı kalmak kaydıyla, statünün geri alınmasına ilişkin kararın veya şirkete dış ticaret sermaye şirketi statüsü verilmesine ilişkin kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte sona erer.

Ortaklıklara ilişkin hükümler

MADDE 8- (1) Sektörel dış ticaret şirketleri;

a) Ortaklarının üretimine katkıda bulunmak veya faaliyette bulunduğu sektörle ilgili işlemlerinde kolaylık sağlamak amacıyla, yönetim kurulunca oybirliğiyle karar verilmesi ve Bakanlıktan (İhracat Genel Müdürlüğü) önceden izin alınması kaydıyla, hizmet ve imalat sanayi sektöründe faaliyette bulunan şirketlere ortak olabilirler veya bu sektörlerde şirket kurabilirler.

b) Ortaklarının faaliyet gösterdiği üretim dalına ait hammadde tedarikinde imalatçı olarak değerlendirilir.

c) Aynı sektörde faaliyette bulunmak kaydıyla, ortağı olmayan şirketlerin ihracatına aracılık edebilirler. Ancak, ihracata aracılık etmeden önce, söz konusu şirketlerin 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde belirtilen, muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlenmediğini ve/veya kullanılmadığını bağlı bulunduğu vergi dairesinden alınacak bir yazı ile belgelendirmesini talep eder.

Sorumluluk

MADDE 9- (1) Sektörel dış ticaret şirketleri, kendi nam ve hesaplarına yurt içinden bizzat satın aldıkları ve tedarik ettikleri malların ihracatında bu malların üretimi, temini ve ihracatı ile ilgili düzenlenen tüm belgelerden idari ve cezai yükümlülükler açısından sorumludurlar.

(2) Aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak imalatçı veya tedarikçi şirketlerin sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden gerçekleştirdikleri ihracatta, aracılık sözleşmesinde aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde malın üretimi veya tedariki ile ilgili tüm belgeler ve malın ihracatı ile ilgili ihracat, kambiyo, gümrük ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kapsamındaki idari ve cezai yükümlülüklerden doğrudan ve münhasıran imalatçı ve tedarikçi şirketler sorumludur.

Raporlama

MADDE 10- (1) Sektörel dış ticaret şirketleri, geçmiş yıla ilişkin faaliyetleriyle ilgili olarak, her yılın ocak ayı sonuna kadar faaliyet raporu belgelerini DYS üzerinden Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) sunmakla yükümlüdürler.

(2) Statüsü devam eden şirketler; ana sözleşme değişikliği, ünvan değişikliği, adres/şirket merkezi değişikliği, şube açılışı/kapanışı, yönetici temsil ve ilzam değişiklikleri, birleşme, sermaye artırımı, sermaye azaltımı, pay devri, konkordato ilan etmesi, iflas etmesi, resen terkin edilmesi, tasfiye edilmesi ve

münfesiş duruma düşmesine ilişkin hususlarda en geç bir ay içerisinde Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) bilgi vermekle yükümlüdürler.

(3) Statüsü devam eden şirketler; tüzel kişi ortaklarının ortaklık paylarını devretmesi, konkordato ilan etmesi, iflas etmesi, resen terkin edilmesi, tasfiye edilmesi ve münfesiş duruma düşmesine ilişkin bildirimleri ile gerçek kişi ortaklarının kısıtlılık kararı alması, vasi atanması, kayyım atanması, iflas etmesi, gaiplik kararı alması, vefat etmesi ve benzeri ortaklık haklarını kullanmaya engel teşkil eden durumların ortaya çıkması hallerinde en geç bir ay içerisinde Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) bilgi vermekle yükümlüdürler.

(4) Statüsü devam eden şirketlerde, kısıtlanmış, vasi/kayyım atanmış, gaip durumda, vefat etmiş, resen terkin edilmiş, iflas etmiş, tasfiye edilmiş ve münfesiş durumda bulunan ortakların toplam ödenmiş sermaye içindeki pay oranının %5'i aşmaması esastır. Bu oranın aşılması halinde, gerekli düzenlemelerin yapılabilmesini teminen Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından şirkete bir aylık süre verilir. Verilen süre içerisinde durumun düzeltilmemesi halinde, şirketin statüsü Bakanlıkça iptal edilir.

Ortaklığın devredilmesi

MADDE 11- (1) Sektörel dış ticaret şirketlerinde; ortaklıktan ayrılmak isteyen ortakların payları, şirket yönetim kurulunun izniyle ve bu Tebliğde belirtilen koşullara uymak kaydıyla, yeni veya mevcut ortaklara devredilebilir. Şirket, söz konusu değişikliği en geç bir ay içerisinde Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü) bildirmekle yükümlüdür.

Statünün geri alınması ve denetim

MADDE 12- (1) Sektörel dış ticaret şirketlerinin;

a) Statü aldıkları takvim yılı hariç, müteakip takvim yılı içinde en az (FOB) 5.000.000 (beş milyon) ABD Doları ihracatı ve takip eden her takvim yılı için ise (FOB) 5.000.000 (beş milyon) ABD Dolarından az olmamak üzere faaliyette bulundukları sektörün toplam ihracat miktarının ABD Doları cinsinden en az %0,1 (binde 1)'ini gerçekleştirememeleri,

b) Başvuru evraklarında sahte ve yanıltıcı bilgi ve belge kullanılması suretiyle statü aldığının tespiti,

c) Yapılacak inceleme ve denetlemeler neticesinde, bu Tebliğ hükümleri ile ortakların hak ve menfaatlerine aykırı durumlarının tespit edilmesi,

ç) Statü aldığı tarihten sonra 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde belirtilen, muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlendiğinin ve/veya kullanıldığının tespit edilmesi,

d) Statü aldığı tarihten sonra ortakları ve aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında ihracatına aracılık ettiği imalatçı veya tedarikçi şirketler tarafından, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde belirtilen, muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlendiğinin ve/veya kullanıldığının tespiti üzerine, anılan şirketler ile arasındaki aracılı ihracat sözleşmesini feshetmemesi,

halinde Bakanlıkça statüsü geri alınır ve ilgili karar Resmî Gazete'de yayımlanır.

(2) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamında tespitte bulunulması durumunda statü verildiği tarih itibarıyla geri alınır ve bu şirketler statünün sonra erdiği tarihten başlamak üzere iki takvim yılı boyunca tekrar statü başvurusunda bulunamazlar.

(3) Birinci fıkranın (a), (c), (ç) ve (d) bentleri kapsamında tespitte bulunulması durumunda statü, kararın Resmî Gazete'de yayımı itibarıyla geri alınır ve bu şirketler statünün sonra erdiği tarihten itibaren bir takvim yılı boyunca tekrar statü başvurusunda bulunamazlar.

(4) Statüye sahip şirketler, statü aldıkları takvim yılı hariç olmak üzere takip eden her takvim yılı için faaliyetlerine yönelik BDK tarafından denetlenir ve denetim raporunu en geç bir sonraki yılın mart ayının son gününe kadar Bakanlığa sunarlar. BDK, söz konusu denetimi Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan İlgili Hizmetler Standardı 4400 (İHS 4400) çerçevesinde gerçekleştirir.

(5) Statünün geri alınmasını gerektiren eksikliklerin tespit edilmesi durumunda, Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) ilgili sektörel dış ticaret şirketine bildirimde bulunularak bir ay içerisinde eksiklikleri tamamlaması ve gerekli açıklamaları Bakanlığa iletilmesi talep edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 13- (1) Bakanlık; bu Tebliğin uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye, uygulamayı düzenlemeye ve bu Tebliğin uygulanmasını sağlamak üzere alt düzenleyici işlemler yapmaya yetkilidir.

İzleme ve değerlendirme

MADDE 14- (1) Bakanlık, ilgili şirketlerin faaliyetlerini bu Tebliğ kapsamında izleme ve değerlendirmeye yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 15- (1) 2/7/2004 tarihli ve 25510 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sektörel Dış Ticaret Şirketleri Statüsüne İlişkin Tebliğ (İhracat 2004/4) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.